

Veri Yönetim Planı

Dr. Güleda Dođan

VERİ YÖNETİM POLİTİKASINDAN FARKI

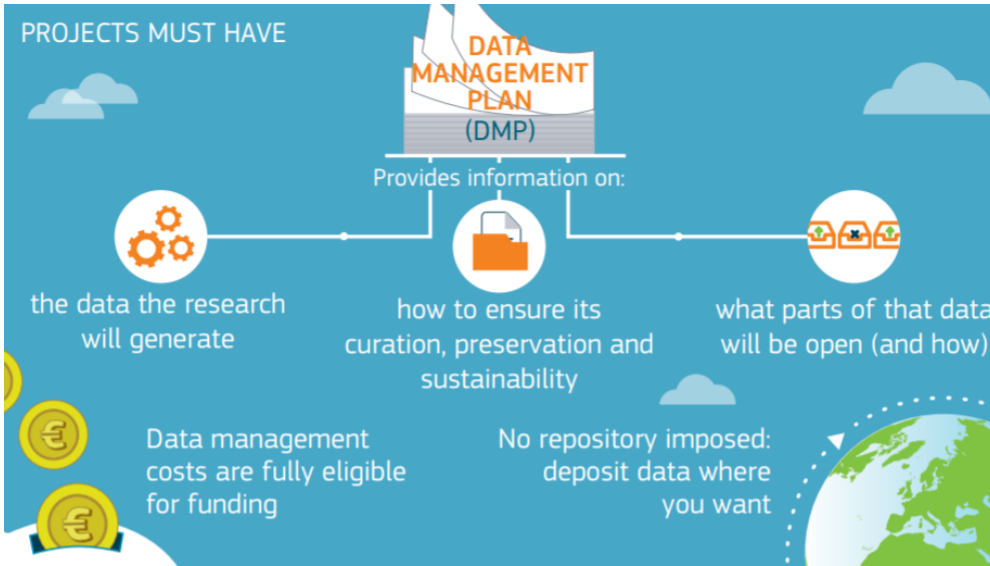
Veri Yönetim Politikası

- Resmi bir belge →
- Kurum hazırlar →
- Kurumun desteğiyle üretilen verilerin nasıl yönetileceği

Veri Yönetim Planı

- Resmi bir belge
- Projeyi yapan hazırlar
- Proje kapsamında üretilecek verilerin nasıl yönetileceği

Veri Yönetim Planı Horizon 2020 projeleri için zorunlu!

Veri Yönetim Planı ne içerir ?

- Projede üretilecek veri hakkında bilgi
- Verinin kürasyonu, korunması ve sürekliliğinin nasıl sağlanacağı
- Verinin ne kadarı/hangi kısmı açık olacak, nasıl açılacak
- Proje sürecinde ve proje tamamlandıktan sonra

ERC Data Management Plan

Template

European Research Council
Established by the European Commission

Project Acronym

Project Number

Template for the ERC Open Research Data Management Plan (DMP)¹. The following sections should describe how you plan to make the project data Findable, Accessible, Interoperable and Reusable (FAIR). Each of the following five issues should be addressed with a level of detail appropriate to the project.

SUMMARY (*dataset² reference and name; origin and expected size of the data generated/collected; data types and formats*)

¹ Based on 'Guidelines on FAIR Data Management in H2020', version 3.0, 26.07.2016, Annex 1
² Several datasets may be included into a single DMP.

European Research Council
Established by the European Commission

ERC OPEN RESEARCH DATA MANAGEMENT PLAN (DMP)

Project Acronym

Project Number

Template for the ERC Open Research Data Management Plan (DMP). The following sections should describe

ERC OPEN RESEARCH DATA MANAGEMENT PLAN (DMP)

3. MAKING DATA INTEROPERABLE (which standard or field-specific data and metadata vocabularies and methods will be used)

4. INCREASE DATA RE-USE (what data will remain re-usable and for how long, is embargo foreseen; how the data is licensed, data quality assurance procedures)

ERC OPEN RESEARCH DATA MANAGEMENT PLAN (DMP)

5. ALLOCATION OF RESOURCES and DATA SECURITY (estimated costs for making the project data open access and potential value of long-term data preservation; procedures for data backup and recovery; transfer of sensitive data and secure storage in repositories for long term preservation and curation)

DISCLAIMER. Please note that the ERC Data Management Plan is not a part of the Ethics Review. It is the responsibility of the Principal Investigator to inform the ERCEA Ethics Team of any ethics issues/concerns regarding the collection, processing, sharing and storage of data in relation to the project. The Principal investigator can also be asked to submit an Ethics Data Management Plan (Ethics DMP).

ÖRNEK – ERC

European Research Council

Established by the European Commission

Nisan 2017

1. Veri ile ilgili bilgi
2. Verinin bulunabilir olması
3. Verinin açık erişimli olması
4. Verinin birlikte çalışabilirliği
5. Verinin yeniden kullanımı
6. Kaynak paylaşımı ve veri güvenliği

1. VERİ İLE İLGİLİ BİLGİ

- Veri kaynağı
- Veri toplama/üretme nedeni ve bunun proje amaçları ile ilişkisi
- Üretilecek/toplanacak verinin öngörülen büyüklüğü
- Hangi tür ve formatlarda verilerin toplanacağı

1. VERİ İLE İLGİLİ BİLGİ

- Var olan herhangi bir verinin yeniden kullanılıp kullanılamayacağı, kullanılacaksa nasıl
- Veri kime yarar sağlayabilir?

2. VERİNİN BULUNABİLİR OLMASI

- Projede üretilen ya da kullanılan veri üst veri ile DOI gibi kalıcı ve tekil tanımlayıcılar ile keşfedilebilir ve tanımlanabilir yapıda mı?
- Yeniden kullanımı optimize etmek üzere anahtar kelime araması yapma imkanı sağlanacak mı?
- Dosya sürüm numaraları açık ve anlaşılır mı?

2. VERİNİN BULUNABİLİR OLMASI

- Üst veri alanları? Alanınızda belli bir üst veri standardı yoksa?
- Veri dosyalarının isimlendirme düzeni

3. VERİNİN AÇIK ERİŞİMLİ OLMASI

- Verinin erişime açılacak kısmı
- Verinin erişime açılmayacak kısmı için 'erişime açmama sebebi' belirtilmeli
- Çok partnerli projelerde veriyi erişime açma muafiyetleri uyumlu mu?

3. VERİNİN AÇIK ERİŞİMLİ OLMASI

- Verinin; veriye ilişkin üst verinin, dokümantasyonun ve kodların nerede/hangi arşivde depolanacağı
- Veriye nasıl erişileceği (gerekten yazılım/araç/yöntem?)
- Bu yazılım/araç/yöntem ile ilgili dokümantasyon sağlanıyor mu?

3. VERİNİN AÇIK ERİŞİMLİ OLMASI

- İlgili yazılım kodlarına yer verilebilir mi?
Örneğin, R kodu
- Belirlenen veri arşivine uygun düzenlemelerin neler olduğu araştırıldı mı?
- İyi tanımlanmış erişim lisansı var mı?

4. VERİNİN BİRLİKTE ÇALIŞABİLİRLİĞİ

- Araştırmacılar, kurumlar, kuruluşlar, ülkeler vb. arasında veri alışverişi, verinin yeniden kullanımına
- Verinin birlikte çalışabilirliğini sağlamak için hangi üst veri sözlüğü, standardı ve yöntemleri kullanılacak?

4. VERİNİN BİRLİKTE ÇALIŞABİLİRLİĞİ

- Veri setine mevcut olan tüm veriler için disiplinler arası birlikte çalışabilirliği sağlayacak standart sözlükler kullanılacak mı?

5. VERİNİN YENİDEN KULLANIMI

- Hangi veri yeniden kullanılabilir olacak? Ne kadar süre için?
- Veri ne zaman yeniden kullanıma uygun olacak?
- Verinin yeniden kullanımında sınırlandırma varsa nedeni?
- Ambargo öngörülüyor mu? Nedeni ve süresi?

5. VERİNİN YENİDEN KULLANIMI

- Üretilen/kullanılan veri üçüncü kişilerin kullanımına uygun mu? Özellikle proje bitiminden sonra
- Veri nasıl lisanslanacak? Mümkün olan en geniş kitleye ulaşabilecek şekilde!
- Veri kalitesi güvence süreci anlatılıyor mu?

6. VERİ PAYLAŞIMI VE VERİ GÜVENLİĞİ

- Proje verilerini açık erişimli yapmanın tahmin edilen maliyeti
- Bu maliyetin nasıl karşılanacağı
- Projede veri yönetiminden kimin sorumlu olacağı
- Veri yedekleme (backup) ve kurtarma prosedürleri

6. VERİ PAYLAŞIMI VE VERİ GÜVENLİĞİ

- Uzun vadeli koruma için gereken kaynaklar
- Hassas konulardaki verilerin transferi ve arşivlerde güvenli depolanması (koruma ve kürasyon)
- Veri paylaşımında yasal ve etik konular
- Ankette veri paylaşımı için aydınlatılmış onam yer alıyor mu?

findable, **a**ccessible, **i**nteroperable and **r**eusable (FAIR)

H2020 Programme

Guidelines on

FAIR Data Management in Horizon 2020

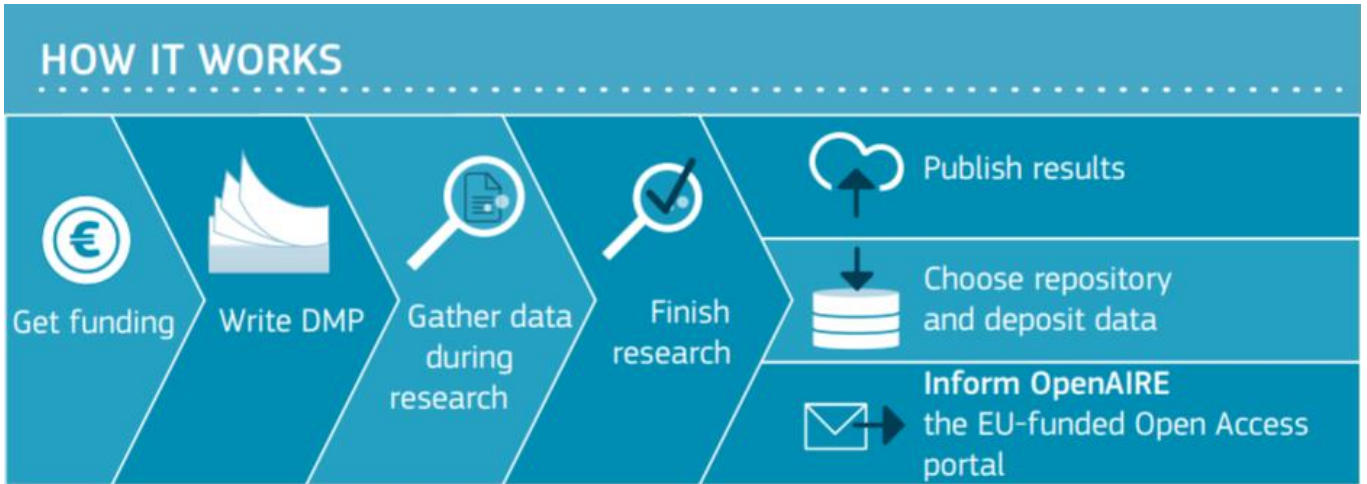
- Veri Yönetim Politikası önerilmesi, sunulması ve değerlendirilmesi
- Proje yaşam döngüsü sürecinde veri yönetim planı

Version 3.0
26 July 2016

Veri Yönetim Planı ne zaman hazırlanır?

PROJE YAŞAM DÖNGÜSÜ SÜRECİNDE VYP

- VYP'nin ilk versiyonu proje onaylandıktan ve başladıktan sonraki ilk 6 aylık dönemde
- VYP için bir şablon
- VYP'nin güncellenmesi gerekebilir (yeni veri, politikada deęişiklik gibi sebeplerle)

DCC - DMPonline

DMP
ONLINE

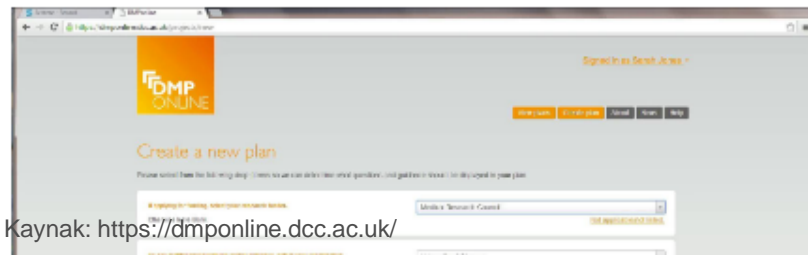
D|C|C

- DMPonline
(<https://dmponline.dcc.ac.uk/>)
- Dijital Curation Centre tarafından geliştirilen bir araç
- VYP şablonu oluşturmak için

Welcome.

DMPonline helps you to create, review, and share data management plans that meet institutional and funder requirements. It has been jointly developed by the Digital Curation Centre (DCC) and the University of California Curation Center (UC3).

Screencast on how to use DMPonline

Kaynak: <https://dmponline.dcc.ac.uk/>

Sign in

[Forgot your password?](#)

Remember me

[Or, sign in with your institutional credentials](#)

Create account

New to DMPonline? Create an account

Research funders	Examples	
AHRC Technical Plan	1 Plan	1 Plan
BBSRC Data Management Plan	1 Plan	
EPSRC Data Management Plan	1 Plan	1 Plan (includes qualitative data)
ESRC Data Management Plan	1 Plan (Psychology)	2 Plans (Social sciences)
MRC Data Management Plan	1 Plan	
NSF Data Management Plan	5 Plans	
Wellcome Trust Data Management Plan	1 Plan	

“ *A goal without a plan
is just a wish.*

Antoine de Saint-Exupery (1900 -1944)

İletişim için
gduzyol@hacettepe.edu.tr